

28 Noiembrie 2006, nr. 102

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii privind modalitatea de stingere a unor datorii ale Societății pe acțiuni "Fertilitatea Calarasi"

(înregistrat în Parlament cu numărul 4261 din 06 Noiembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii privind modalitatea de stingere a unor datorii ale Societății pe acțiuni "Fertilitatea Calarasi".

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Proiectul de lege prevede stingerea datoriilor S.A. "Fertilitatea Călărași" față de bugetul de stat, în sumă de 1323,12 mii lei.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. Remarcăm dificultatea realizării unei expertize adecvate a proiectului în lipsa unei note informative privind condițiile ce au impus elaborarea lui, evidențierea efectului social, economic și de altă natură la aplicarea în practică. Faptul absenței expunerii de motive, ce ar însoți proiectul de lege, nu corespunde exigențelor enunțate în art. 23 din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, în partea ce ține de conținutul dosarului de însoțire a proiectului de act legislativ.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Proiectul nu conține referințe la legislația comunitară și alte standarde internaționale.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele

legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Prin adoptarea unei asemenea legi se urmărește scopul de a stinge anumite datorii și, implicit, se eliberează de răspundere materială întreprinderea pentru întârziere. În același timp, este evident faptul că vor fi exonați de alte categorii a răspunderii juridice și persoanele care au gestionat întreprinderea pe parcursul a mai mulți ani activitatea întreprinderii, tolerând sau chiar camuflând ineficiența acesteia. Fiind "iertate datoriile" întreprinderii și, implicit, eliberată de răspundere prin voința legiuitorului, nimeni nu va suporta consecințele negative pentru abuzurile și gestiunea frauduloasă sau cel puțin ineficientă a patrimoniului respectiv.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Considerăm necesar de a remarca, de asemenea, că practica de "iertare" a datoriilor are un impact negativ direct pentru sistemul bugetar - fiscal din următoarele considerente:

- * nu se acumulează mijloacele necesare la bugetele respective;
- * este favorizat nivelul scăzut al disciplinei financiare a întreprinderilor;
- * sunt defavorizați și descurajați contribuabilii onești, care și-au onorat la timp obligațiunile față de buget; în aceste condiții contribuabilii respectivi sunt în situație inegală față de rău platnici, fiind create din partea statului condiții de concurență neloială.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art.1	Prin derogare de la prevederile Legii insolvenței nr.632-XV din 14 noiembrie 2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.139-140, art.1082) se sting datoriile S.A. „Fertilitatea Călărași” față de bugetul de stat, în sumă de 1323,12 mii lei.	Proiectul de lege arată că autorii sunt netransparenți și ascund informația. În lipsa unei note informative este dificil a nu remarca lipsa temeiului elaborării și promovării proiectului de lege - ceea ce poate constitui o manifestare a unor fapte de corupție. În opinia noastră, acest proiect de lege poate crea situații de coruptibilitate pentru viitor, deoarece procedura de stingere a unor astfel de datorii este, în mare parte, reglementată prin acte ministeriale.	Coruptibilitate Promovarea intereselor contrar interesului public Lipsa / insuficiența accesului la informația de interes public Lipsa / insuficiența transparenței funcționării autorităților publice	Respingerea proiectului propus.

Concluzii

Potrivit Legii nr.780/2001 cu privire la actele legislative, actul legislativ are caracter general și impersonal. Prin urmare, considerăm că nu poate fi adoptată o lege, chiar și specială, pentru a stinge datoriile unei singure persoane. De altfel, nimeni nu poate garanta că printr-o asemenea lege nu se stimulează corupția, promovând, în acest mod, interesele unei întreprinderi sau a unui grup de persoane.

Considerăm că proiectul Legii nu poate fi adoptat, având în vedere elementele coruptibile evidențiate în secțiunea precedentă a avizului.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției